ج) جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. (۲)

۹ ✪ وجه مشترک تمامی صورت‌های روشنگری خاص غرب کنار گذاشتن ..... و ..... در شناخت حقیقت است. (تهران ـ مدرسهٔ فرزانگان ـ دی ۹۶)

۱۰ در فرهنگ ..... آبادی دنیا و این جهان، هدف مستقلی نیست بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد.

۱۱ اومانیسم از نتایج منطقی ..... است. (قم ـ مدرسهٔ آل‌البیت ـ دی ۹۷)

۱۲ در هنر مدرن، توجه هنرمندان بر ابعاد ..... انسان تمرکز می‌یابد.

د) ✪ کلمات و عبارات مرتبط را به یکدیگر وصل کنید. (۱/۵)

۱۳ عقاید معنوی در خدمت نظام دنیوی	• فرعونیت آشکار
۱۴ اصالت انسان دنیوی	• روشنگری
۱۵ پیگیری خواسته‌های دنیوی بدون توجیه الهی	• سکولاریسم پنهان
	• اومانیسم

هـ) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۱۶ ✪ جدول زیر مربوط به عصر روشنگری است؛ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۰/۵) (قم ـ مدرسهٔ آل‌البیت ـ دی ۹۷)

دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرن هفدهم و هجدهم	.....	.....

۱۷ منظور از سکولاریسم آشکار چیست؟ (۱) (تهران ـ مدرسهٔ فرزانگان ـ دی ۹۶)

۱۸ تفاوت هنر قرون وسطایی با هنر مدرن در چه چیز است؟ (۱) (تهران ـ مدرسهٔ فرزانگان ـ دی ۹۶)

۱ نادرست (۰/۲۵) ۲ درست (۰/۲۵) ۳ نادرست (۰/۲۵) ۴ نادرست (۰/۲۵) ۵ گزینهٔ «ج» (۰/۲۵) ۶ گزینهٔ «ب» (۰/۲۵) ۷ گزینهٔ «د» (۰/۲۵) ۸ گزینهٔ «ب» (۰/۲۵) ۹ وحی (۰/۲۵) ـ شهود (۰/۲۵) ۱۰ معنوی (دینی) (۰/۵) ۱۱ سکولاریسم (۰/۵) ۱۲ جسمانی (بدنی) (۰/۵) ۱۳ سکولاریسم پنهان (۰/۵) ۱۴ اومانیسم (۰/۵) ۱۵ فرعونیت آشکار (۰/۵) ۱۶ ویژگی: عقل‌گرایی، نفی وحی (۰/۲۵)؛ پیامد: دئیسم (۰/۲۵) ۱۷ فلسفه و باورهایی را شامل می‌شود (۰/۵) که به صراحت ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کند. (۰/۵) ۱۸ هنر قرون وسطایی بر بعد معنوی و آسمانی تأکید می‌کرد (۰/۲۵) و نقاشان، چهرهٔ اسوه‌های انسانی را در هاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند. (۰/۲۵) امّا هنر مدرن، بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تأکید می‌کند. (۰/۵)

درس ۶: چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب

مفاهیم آموزشی

۱ـ رنسانس و زمینه‌های تاریخی آن

۱) فرهنگ معاصر غرب با تمام ویژگی‌هایش در گذشتهٔ تاریخی آن ریشه دارد.

۲) دوره‌های تاریخ فرهنگ غرب

الف) یونان و روم باستان (تا قبل از قرن ۵ میلادی)
- فرهنگ اساطیری
- پرستش خداوندان متکثّر

ب) ✪ قرون وسطی (قرون ۵ـ ۱۴ میلادی)
- فرهنگ دینی مسیحیت و دعوت به توحید
- رویکرد دنیوی با پوشش معنوی (سکولاریسم عملی)
- بندگی بندگان خدا، به نام خدا
- بی‌اعتبار کردن عقل به بهانهٔ ایمان و وحی

ج) ✪ رنسانس (قرون ۱۴ـ ۱۶ میلادی)
- بازگشت به فرهنگ اساطیری و غیرتوحیدی یونان و روم باستان، برای عبور از مسیحیت
- فرو ریختن اقتدار کلیسا به علت جنگ‌های صلیبی و فتح قسطنطنیه
- ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا
- انکار دخالت دین در امور دنیوی به جای انتقاد از عملکرد اربابان کلیسا
- آغاز حرکتی دنیوی بدون توجیه معنوی
- حذف پوشش دینی برای بسط ابعاد دنیوی
- گسترش رویکرد سکولار در زندگی اجتماعی، فرهنگی و عمومی از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین

@KonkurPBook

د) غرب جدید (قرون اخیر)
- آغاز با پیدایش فلسفه‌های روشنگری
- ✪ نهادینه شدن سکولاریسم در عقاید بنیادین و عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب تحت تأثیر فلسفه‌های روشنگری
- انکار ارزش‌های علمی وحی
- دنیاگرایی در سطح هنجار و زندگی مردم ← گسترش فلسفهٔ روشنگری ← سرایت سکولاریسم از سطح علمی و ظاهری به سطح نظری و عمیق فرهنگ غرب ← ایجاد فرهنگ معاصر غرب

۳) در دوران رنسانس رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی به شرح زیر شکل گرفت:
الف) هنر: بازگشت به هنر یونان و اهمیت دادن به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان
ب) اقتصاد: رشد تجارت و کشف آمریکا و بالا رفتن تب طلا ← عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب- رعیتی
ج) سیاست: رقابت شاهزادگان اروپایی با قدرت کلیسا و حمایت آنان از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی که پیوند خود را با پاپ قطع می‌کردند.
د) مذهب: حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی پروتستانتیسم در جهت اصلاح دین و مخالفت با قدرت پاپ

۴) انواع حرکت‌های پروتستانتیسم مخالف پاپ
الف) عدم تقابل با دنیاگرایی: با حمایت قدرت‌های محلی، بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج کردند.
ب) تقابل با دنیاگرایی: مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و گسترش نیافتند.

۲- رابطهٔ فلسفهٔ روشنگری و فرهنگ جدید غرب

فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان، از نگاه توحیدی به عالم غفلت کرده بود. مسیحیت یک دین توحیدی بود ولی دچار تحریفاتی شد و این تحریفات پیامدهایی نیز داشت که به شرح زیر است:

✪ پیامد تحریفات مسیحیت
۱) در سطح اندیشه و نظر: آمیخته با رویکردهای اساطیری، دور ماندن از ابعاد عقلانی توحید با قبول تثلیث
۲) در سطح زندگی و عمل: رفتن به سوی نوعی دنیاگرایی، توجیه عملکرد دنیوی تحت پوشش‌های معنوی و دینی

۳- آثار فرهنگ جدید غرب در زندگی اجتماعی

۱) آثار فرهنگ جدید غرب به تدریج در زندگی اجتماعی مردم در عرصه‌های مختلف آشکار شد که به شرح زیر است:

عرصه‌های اجتماعی	آثار فرهنگ جدید غرب	دوران قبل و قرون وسطی
علم، فنّاوری و صنعت	- ابزار تسلط انسان بر طبیعت - اهمیت علوم طبیعی و تجربی نسبت به سایر علوم - فناوری و صنعت رهاورد علوم طبیعی	- موظف به شناخت حقیقت عالم - مسئول عبور انسان از ملک به ملکوت
✪ اقتصاد	- گسترش تجارت و رشد صنعت - اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری مبتنی بر روابط کارگر- سرمایه‌دار	- اقتصاد کشاورزی مبتنی بر روابط ارباب- رعیتی (فئودالیسم) - برده‌داری عام و فراگیر و بردگی کشاورزان - وابستگی کشاورزان به زمین اربابان و عدم امکان مهاجرت آنان
✪ حقوق بشر	- توجه به حقوق طبیعی بشر - بر اساس خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی و این جهانی - رویگردانی از نگاه معتدل	- توجه به حقوق فطری انسان - بر اساس نیازهای دنیوی و معنوی - توجیه دینی رفتارهای دنیوی نظام فئودالی - استفاده از دو ابزار عقل و وحی
سیاست	- بستن راه شناخت حقیقت الهی انسان و جهان - نظامی کاملاً سکولار و این جهانی - عدم توان حاکمیت ارزش‌های الهی - عدم توجیه دینی و الهی خطاهای دنیوی خود - تنظیم آرمان‌شهری بر مبنای حقوق طبیعی و خواسته‌های دنیوی - ریشه قوانین در اراده‌ای مستقل از ابعاد الهی و آسمانی انسان - اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - مبدأ قانون‌گذاری، خواست و ارادهٔ آدمی - شکل‌گیری اندیشهٔ سیاسی لیبرالیسم	- ریشه در اراده الهی هر چند در ظاهر

@KonkurVIPBook

۲) معنای لیبرالیسم: مباح دانستن همهٔ امور در قیاس با خواست انسان را لیبرالیسم می‌نامند؛ یعنی آزادی انسان از همهٔ ارزش‌های متعالی مستقل از او و مبدأ بودن آدمی برای همهٔ ارزش‌هایی که به خواست خودش شکل می‌گیرد.
۳) نخستین انقلاب سیاسی لیبرال در جهان، انقلاب فرانسه بود.
۴) ریشه‌های انقلاب فرانسه:
- حرکت‌های فرهنگی رنسانس
- اندیشه‌های فلسفی روشنگری
- تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی
۵) انقلاب فرانسه، الهام‌بخش انقلاب‌های سیاسی سراسر اروپا شد.

تحقیق کنید ۴۹

مواجههٔ کلیسا با ... ؟ مسیحیت در آن دوران از دین استفادهٔ ابزاری می‌کرد و دین را برای مسخ انسان‌ها و رد عقل به کار می‌برد. برخورد با مسلمانان و جنگ‌های صلیبی به‌عنوان یک مسئلهٔ بیرونی بر مشکل درونی مسیحیت افزود. عقلانیت جهان اسلام در سطح بالاتری بود و این مسئله، اقتدار کلیسا را از بین برد. (برای مطالعهٔ بیشتر، به وبلاگ گروه اجتماعی قم مراجعه کنید.)

گفت‌وگو کنید ۵۱

در گذشته با ... . روشنگری مدرن، ابتدا در دورهٔ رنسانس به سوی حذف پوشش دینی قدم برداشت، سپس این رویکرد دنیوی در هنر، ادبیات، سیاست و سایر لایه‌های فرهنگ عمومی نفوذ کرد تا به عمیق‌ترین لایه که عقاید بنیادین است، رسید و هستی‌شناسی سکولار را شکل داد.

گفت‌وگو کنید ۵۳

تحولات فرهنگی- اجتماعی ...

۱- فروپاشی قرون وسطی، ۲- پیدایش و گسترش فلسفهٔ روشنگری، ۳- انقلاب فرانسه، ۴- جهان مدرن، ۵- نظام جهانی

مفاهیم اساسی ۵۴

پروتستانتیسم، فرهنگ معاصر غرب، دوره‌های تاریخی فرهنگ غرب، فرهنگ اساطیری، فرهنگ دینی مسیحیت، فرهنگ توحیدی، فلسفه‌های روشنگری، حرکت‌های پروتستانتیسم، عرصه‌های اجتماعی فرهنگ غرب، فنّاوری، صنعت و اقتصاد سرمایه‌داری، ارزش‌های سکولاریسم، لیبرالیسم

خلاصه کنید ۵۴

- فرهنگ جدید غرب از طریق تفاسیر پروتستانی از دین در سطح فرهنگ عمومی بسط پیدا کرد.
- فرهنگ معاصر غرب در گذشتهٔ تاریخی آن ریشه دارد.
-تاریخ فرهنگ غرب به چهار دوره تقسیم می‌شود: یونان و روم باستان، قرون وسطی، رنسانس و غرب جدید
- رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است.
- هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان اهمیت دادند.
- در فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.
- فرهنگ جدید غرب، با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود.
- آثار فرهنگ جدید غرب به‌تدریج در زندگی اجتماعی مردم، نمودار گردید.
- عقاید و ارزش‌های بنیادین غرب آثار خود را از طریق هنر، دین و فلسفه‌های جدید به‌تدریج در عرصه‌های علم و فناوری، اقتصاد، حقوق و سیاست آشکار کرد.
- لیبرالیسم اندیشهٔ سیاسی جدیدی است که بر اساس ارزش‌های بنیادین غرب شکل می‌گیرد.

نکته

لازم است ابتدا مروری بر چهار دورهٔ تاریخ اروپا داشته باشید، سپس آن را از منظر مراحل طی شده برای رسیدن به فرهنگ معاصر غرب بررسی کنید.

آنچه از این درس آموختیم ۵۴

شکل‌گیری فرهنگ معاصر غرب ریشه در دوره‌های تاریخی آن دارد: در یونان و روم باستان فرهنگ اساطیری با غفلت از جنبه‌های توحیدی، در قرون وسطی، فرهنگ دینی و توحیدی مسیحیت اما با رویکرد دنیوی و پوشش دینی و انحرافاتی در مسیحیت و در رنسانس، بازگشت به فرهنگ اساطیری فقط برای عبور از جنبه‌های توحیدی مسیحیت و آغاز و گسترش رویکردهای دنیوی، در غرب جدید، نفوذ سکولاریسم به عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب و ظهور آثار دنیاگرایی در عرصه‌های مختلف اجتماعی مجموعاً روند شکل‌گیری فرهنگ معاصر غرب را ایجاد کردند. در دوران رنسانس رویکرد دنیوی در سطح هنر، به شکل توجه به ابعاد جسمانی انسان، در سطح اقتصاد به شکل رشد تجارت و عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی، در سطح سیاست به شکل حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشان معترض پاپ و رقابت شاهزادگان با کلیسا و در سطح مذهب، حرکت‌های اعتراض‌آمیز پروتستانتیسم در جهت اصلاح دین گسترش یافت.
حرکت‌های پروتستانتیسم همگی در مخالفت با قدرت پاپ و کلیسا بود، ولی برخی از آنها با دنیاگرایی تقابلی نداشتند که همین بخش در اروپا گسترش یافت و بخش دیگر با دنیاگرایی تقابل کردند که این بخش گسترش نیافت و حتی مورد هجوم کاتولیک‌ها و سایر پروتستان‌ها قرار گرفت.

@KonkurVIPBook

فرهنگ مسیحیت قرون وسطی ابتدا توحیدی بود ولی تحریفاتی در آن ایجاد شد که موجب شد هم از لحاظ نظری، با رویکردهای اساطیری درآمیزد و هم از لحاظ عملی به سوی دنیاگرایی پیش رود. فرهنگ جدید غرب، آثاری در زمینه‌های مختلف به جا گذاشت از جمله در زمینهٔ علوم، فناوری و صنعت، موجب تسلط انسان بر طبیعت و رشد علوم تجربی و رشد فناوری و صنعت شد. در زمینهٔ اقتصاد، موجب رشد تجارت و صنعت و اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری، به جای کشاورزی و ارباب - رعیتی شد. در زمینهٔ سیاست باید ارادهٔ انسان دنیوی را مبدأ قانون‌گذاری دانست و موجب شکل‌گیری اندیشهٔ سیاسی لیبرالیسم شد.

ارزشیابی مستمر

الف) درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخّص کنید. (۱ نمره)

۱ اقتصاد قرون وسطی بر مدار کشاورزی و روابط ارباب - رعیتی استوار بود. (تهران ـ مدرسهٔ فرزانگان ـ دی ۹۶)
درست ☐ نادرست ☐

۲ ✪ فرهنگ غرب در دوران یونان و روم باستان، فرهنگی اساطیری بود.
درست ☐ نادرست ☐

۳ انقلاب کبیر فرانسه ریشه در حرکت‌های فرهنگی دورهٔ قرون وسطی دارد.
درست ☐ نادرست ☐

۴ شکل‌گیری اندیشهٔ سیاسی لیبرالیسم از آثار سیاست فرهنگ جدید غرب است.
درست ☐ نادرست ☐

ب) گزینهٔ درست را با علامت ✓ مشخّص کنید. (۱)

۵ ✪ در دوران رنسانس حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این حرکت‌ها که تنها با قدرت پاپ مخالفت داشتند ..... و بخشی دیگر که رویکرد معنوی داشتند ..... . (کنکور سراسری ـ ۹۲)

الف) با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند - مورد هجوم کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

ب) با جریان دنیاگرا تقابل داشتند و نتوانستند اروپای مسیحی را، از تسلط کلیسا خارج سازند - با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند و مورد هجوم کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها قرار گرفتند.

ج) علی‌رغم حمایت قدرت‌های محلی نتوانستند اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند - به سبب هجوم کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها امکان گسترش پیدا کردند.

د) مورد هجوم کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند - با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند.

۶ ✪ «نهادینه شدن سکولاریسم در عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب»، «فروریختن اقتدار کلیسا» و «گسترش رویکرد سکولار در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی» به ترتیب مربوط به کدام دوران تاریخی فرهنگ غرب است؟

الف) غرب جدید - قرون وسطی - رنسانس
ب) رنسانس - غرب جدید - قرون وسطی
ج) غرب جدید - رنسانس - رنسانس
د) قرون وسطی - غرب جدید - قرون وسطی

۷ در فرهنگ جدید غرب، دنیاگروی رایج در سطح ..... زمینهٔ گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از سطح ..... فرهنگ غرب به سطح ..... آن تسرّی داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

الف) عقاید و ارزش‌ها - عملی و ظاهری - نظری و عمیق
ب) هنجارها و رفتارها و زندگی مردم - عملی و ظاهری - نظری و عمیق
ج) هنجارها و رفتارها و زندگی مردم - نظری و عمیق - عملی و ظاهری
د) عقاید و ارزش‌ها - عملی و عمیق - نظری و ظاهری

۸ کدام موارد زیر به‌ترتیب مربوط به آثار فرهنگ جدید غرب در زمینه «علم و فناوری» و «اقتصاد» است؟

الف) اهمیت علوم طبیعی و تجربی - اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری
ب) شناخت حقیقت عالم - اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری
ج) اهمیت علوم طبیعی و تجربی - اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی
د) شناخت حقیقت عالم - اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی

ج) جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. (۲)

۹ ✪ ..... به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است. (تهران ـ مدرسهٔ امت ـ دی ۹۶)

۱۰ انقلاب فرانسه، نخستین انقلاب سیاسی ..... در تاریخ سیاسی جهان است.

۱۱ حرکت‌های اعتراض‌آمیز شاهزادگان اروپایی در اواخر قرون وسطی با عنوان ..... شناخته می‌شوند. (گروه علوم اجتماعی نوشهر ـ خرداد ۹۷)

۱۲ ✪ ..... را، مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند.

د) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۱۳ تاریخ فرهنگ غرب به چند دوره تقسیم می‌شود؟ نام ببرید. (۲) (تهران ـ غیردولتی ابوعلی‌سینا ـ دی ۹۷)

@konkurVIPbot

۱۴ ✪ **پیامدهای تحریفات مسیحیت در سطح نظری و عملی چه بود؟ (۱)** (گروه علوم اجتماعی اصفهان ـ دی ۹۷)
۱۵ ✪ **در قرون وسطی چه عواملی زمینه‌های فروریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد؟ (۲ مورد) (۱)**(تهران ـ مدرسهٔ فرزانگان ـ دی۹۶)

۱ درست (۰/۲۵) ۲ درست (۰/۲۵) ۳ نادرست (۰/۲۵) ۴ درست (۰/۲۵) ۵ گزینهٔ «الف» (۰/۲۵) ۶ گزینهٔ «ج» (۰/۲۵) ۷ گزینهٔ «ب» (۰/۲۵) ۸ گزینهٔ «الف» (۰/۲۵) ۹ رنسانس (۰/۵) ۱۰ لیبرال (۰/۵) ۱۱ پروتستانتیسم (۰/۵) ۱۲ لیبرالیسم (۰/۵) ۱۳ یونان و روم باستان (۰/۵)؛ قرون وسطی (۰/۵)؛ رنسانس (۰/۵)؛ غرب جدید (۰/۵) ۱۴ در سطح نظری: آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری (۰/۲۵) و دورماندن از ابعاد عقلانی توحید با قبول تثلیث بود. (۰/۲۵) در سطح عملی: رفتن به سوی نوعی دنیاگروی (۰/۲۵) و توجیه عملکرد دنیوی تحت پوشش معنوی و دینی بود. (۰/۲۵) ۱۵ جنگ‌های صلیبی (۰/۵) مواجهه با مسلمانان و فتح قسطنطنیه(۰/۵)

درس ۷: جامعهٔ جهانی

مفاهیم آموزشی

۱- مقدمه

۱) جوامع مختلف و شبکهٔ روابط پایدار میان آنها، جامعهٔ جهانی را می‌سازد.
۲) جامعهٔ جهانی بر اساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، حالات متفاوتی دارد.
۳) حالت‌های جامعهٔ جهانی

الف) غالب بودن یک فرهنگ در سطح جهانی
۱- دارای ویژگی‌های مطلوب ⇐ انسجام جامعهٔ جهانی
۲- فاقد ویژگی‌های مطلوب ⇐ چالش و تضاد درونی جامعهٔ جهانی

ب) جامعهٔ جهانی عرصهٔ حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت
۱- جامعهٔ جهانی، صحنهٔ تعاملات و مواجهات فرهنگی و تمدنی می‌شود.
۲- چالش‌های جامعهٔ جهانی، از نوع چالش‌های فرهنگی و تمدنی می‌شود.

۲- جامعهٔ جهانی در گذشته و حال

جامعهٔ جهانی مانند سایر پدیده‌های اجتماعی، تاریخ و سرگذشتی دارد و با ظهور غرب جدید چهرهٔ آن تغییر کرده است.
تاریخ جامعهٔ جهانی به شکل زیر است:

۱) در گذشته
- فرهنگ و تمدن‌های مختلف هر کدام بر بخشی از جهان حاکمیت سیاسی داشتند.
- روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورها با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود.
- تعاملات فرهنگی تابع روابط سیاسی، نظامی و اقتصادی نبود.
- گاهی کشورهایی که از لحاظ نظامی مورد هجوم بودند، از لحاظ فرهنگی کشور مهاجم را هضم و جذب می‌کردند.
- امکان عبور فرهنگ‌های مختلف از مرزهای جغرافیایی، از طریق روابط تجاری و گفت‌وگوهای علمی و معرفتی وجود داشت.

۲) ✪ ظهور فرهنگ غرب
- سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدید، در قرون ۱۹ و ۲۰ شکل گرفت که غرب را به جوامع مرکزی و سایر جوامع را به جوامع پیرامون تبدیل کرد.
- موقعیت فرهنگی کشورهای غیرغربی به دلیل روابط جهانی، متزلزل و آسیب‌پذیر شد.

۳- شکل‌گیری نظام نوین جهانی

مراحل تکوین نظام نوین جهانی به شرح زیر است:
۱) ✪ پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار:
زوال تدریجی قدرت کلیسا ـ حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) ـ شکل‌گیری دولت‌هایی که رسماً گسست خود را از دین اعلام کردند همراه با انقلاب فرانسه ـ تعریف دولت‌های جدید از خود در ابعاد جغرافیایی، تاریخی، نژادی و قومی ـ ایجاد دولت ـ ملت‌های جدید
۲) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت:
رشد تجارت ـ بردگی سیاه‌پوستان آفریقایی و انتقال آنها به مزارع آمریکایی ـ انتقال ثروت به جوامع اروپایی ـ جایگاه برتر تجّار، نسبت به زمین‌داران ـ ✪ نیاز دولت‌ها به سرمایهٔ بازرگانان برای افزایش قدرت خود ـ نیاز بازرگانان به حمایت نظامی دولت‌ها، برای تجارت و سود ـ پیوند قدرت با ثروت و تجارت ـ افزایش فرایند انباشت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران توسط صنعت

@KonkurVIPBook